REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR:
o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare.— Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare. Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 coróne. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 244. Braşov, Miercurĭ 6 (19) Noemvrie. 1902.

Noua acţiune a lui Koerber.

Buletinul cel mai nou Viena despre stadiul, în care se află de present crisa în Austria ḑice: „Nicĭ o schimbare în starea paţientului. Medicii fac cele mai marĭ sforţărĭ de a afla mijlocul şi metoda de lecuire".

In adevĕr, aceste sforţărĭ nu sunt numai închipuire, ci se fac din partea guvernului şi mai ales a şefului acestuia Dr. Koerber, care, — fără îndoélă şi la însărcinarea monarchului — a pus în scenă nouĕ conferenţe de înţelegere cu Cehii şi Germanii.

Nu e de glumă decĭ. Guvernul a început sĕ simtă şi sĕ vadă, că Cehii sunt firm hotărîţĭ a nu ceda până ce nu se va face destul postulatelor lor relative la dreptul de limbă. Nicĭ Germanii nu iau lucrurile mai uşor. Aşa-dér trebue sĕ urmeze un desnodĕmênt, fără de care situaţia parlamentară nu se póte ameliora.

„Politik" din Praga comunică, că primul ministru a chemat pe conducĕtorul partidei progresiste germane din Boemia la o conferenţă în Viena, în care se va discuta asupra cestiunei limbelor, ér în deosebĭ despre introducerea limbei interne oficiale cehice, despre împărţirea cercurilor şi despre curiile electorale dietale. Pe basa unei soluţiunĭ a acestei întrebărĭ vor urma apoi tratările între bărbaţii de încredere cehĭ şi germanĭ.

Mulţime de planurĭ şi combinaţii sbêrnăe prin aer şi mai mult se vorbesce de un viitor ministeriu de coaliţiune. Unul din multele proiecte este ca drépta de odinióră, (adecă Cehii, Polonii şi conservativii germanĭ) sĕ se alieze cu creştinii socialĭ; însĕ mai 'nainte sĕ se modifice regulamentul camerei şi sĕ i-se octroeze acesteia.

Fiind vorba de creştinii-socialĭ trebue sĕ remarcăm, că în urma victoriei, ce au reportat'o ei la alegerile dietale, le-a crescut influinţa. Dovadă faptul, că într'o adunare, ce a ţinut'o în Viena reuniunea şcolară catolică, a fost preamărită victoria electorală a creştinilor socialĭ şi s'a esprimat speranţa, că cu timpul liberalii şi social-democraţii vor fi covêrşiţĭ. Unul din vorbitorii amintitei adunărĭ a accentuat lupta pentru recâştigarea şcólei confesionale în Austria. El a rostit cu acéstă ocasiune cuvintele semnificative: „Sĕ înaintăm numai cu curagiu, căcĭ scim că avem un scut sus în persóna înaltului nostru protector, a moşteuitorului tronului, scim, că avem un razim tare în poporaţiune ca şi sus lângă tron. Cine dér va fi în contra nóstră?"

Firesce că o astfel de întrunire, n'a putut sĕ nu manifesteze şi în contra Evreilor şi a francmasonilor. Acéstă problemă a luat'o asupraşĭ chiar prinţul Alois Liechtenstein, cunoscutul şef al antisemiţilor şi a pledat cu foc „în contra infecţiunei, de care", ḑice, „trebue scăpată mai vêrtos învĕţătorimea, infecţiune, ce i-a atins prin propaganda social-democrată şi pangermană".

In ce privesce propaganda pangermană şi ea s'a ilustrat Dumineca trecută printr'o demonstraţiune, ce au aranjat'o în centrul Vienei aşa numiţii Schöneriani.

Conducĕtorul pan-german Schönerer, a împlinit 60 de anĭ. Din incidentul acesta aderenţii lui au voit sĕ-l sĕrbătorescă.

Duminecă s'a făcut manifestaţiunea demonstrativă pentru şeful partidei pangermane. Un conduct de peste 200 de trăsurĭ, în care se aflau deputaţĭ şi fruntaşĭ pan-germanĭ şi mulţime de studenţĭ, îmbrăcaţĭ în uniforma societăţilor lor (Burschenschaften), au traversat stradele principale până la locuinţa lui Schönerer, unde manifestanţii au depus cărţile lor de visită.

Parte mare din acest ciudat conduct s'a îndreptat după acéstă spre palat, unde poliţia mai întâiŭ n'a voit sĕ-i lase sĕ trécă. După ce însĕ un deputat a declarat, că scopul lor este numai de-a depune o cunună pe monumentul împĕratului Iosif, ia lăsat sĕ trécă. La piedestalul monumentului, deputatul ţinù o vorbire, care a fost sgomotos aplaudată de cei presenţĭ. După aceea deputatul a depus cununa pe a cărei panglicĭ se putea ceti inscripţiunea: „Celui dintâi împĕrat- „Los von Rom".

Cununa n'a stat mult pe monument, fiind-că iute după manifestaţie au depărtat'o de acolo servitorii curţii, dér faptul, că a fost depusă şi împrejurările în carĭ a fost depusă, caracterisézǎ mult rolul ce au ajuns sĕ-l jóce estremii naţionalişti germanĭ, despre carĭ înainte numai cu ḑece anĭ abia se sciea ceva.

Şi în mânia tuturor acestor curente estreme opuse, guvernul austriac mai are speranţă, că va afla o modalitate pentru a delătura şi de astă dată, cel puţin pentr'un timp óre-care, isbucnirea crisei ameninţătóre.

Simplificarea administraţiei. Organul oficial al ministrului de interne „*Belügyi Közlönyi*" publică ordinaţiunile referitóre la simplificarea administraţiei. Acestea sunt normativele pentru ordinea în conducerea administraţiei la comitate, la scaunele orfanale, a afacerilor relative la orfanĭ în comune şi cercurĭ şi în sfîrşit relativ la ordinea internă a comitetelor permanente. Normativele sunt precedate de douĕ ordinaţiunĭ adresate municipiilor şi comitetelor municipale, conţinênd cadrele şi direcţiunea, în care se mişcă reformele ce vor intra în vigóre la 1 Ianuarie 1903.

Din disposiţiile cuprinse în numitele normative, relevăm câteva: Se ordonă anume, ca cel mult până la 1 Iulie 1903 fie care comitat trebue sĕ aibă *ḑiarul sĕu oficial* (vármegyei hivatalos lap). Cu redactarea lui va fi însărcinat unul dintre funcţionarĭ. Ḑiarul oficial va apăré în limba oficială a statului şi va aduce numai publicaţiunĭ oficiale.

Fisolgăbirĕul va trebui sĕ se presente la o ḑi fixă cel puţin odată pe lună în comunele mai marĭ şi sĕ priméscă petiţiile jalbele şi plângerile locuitorilor. La plângerĭ va trebui sĕ caute a mijloci o împăcare; şi numai după-ce nu va reuşi, sĕ ia proces verbal.

In corespondenţa oficială sĕ se evite pe cât se póte frasele de politeţe. Pe de altă parte li se impune funcţionarilor de a *fi politicoşi* faţă cu partidele, a le da tóte lămuririle cerute etc. Acéstă purtare politicósă li se impune funcţionarilor cu o deosebită rigóre. Contravenienţii se fac culpabili şi vor fi traşĭ în cercetare disciplinară.

Aceste normative mai conţin şi disposiţii fórte severe relativ la resolvirea cea mai grabnică a tuturor actelor date funcţionarilor spre resolvire.

In camera ungară s'a continuat în ḑiua de 17 Noemvrie desbaterea asupra *idemnităţii*. Stef. *Kovacsevics* (Croat) îşĭ esprimă încrederea faţă cu guvernul. Partidul oratorului nu se amestecă în tulburările de partide, ci are înaintea ochilor numai raporturile Croaţiei faţă cu naţiunea ungară. Oratorul combate părerea, care susţine, că Croaţia n'ar aprecia spiritul de jertfă al Ungariei. El arată, că Croaţia a sĕvêrşit fapte marĭ în interesul corónei lui Stefan. Evenimentele de la 1848 sunt fals interpretate. Acelea au fost provocate de camarilla din Viena. Participarea Croaţiei a constat numai într'aceea că Jellasich cu soldaţii austriacĭ recrutaţĭ în Croaţia a atacat Ungaria. (Intreruperĭ: De ce îl sĕrbătoresc pe Jellasich ca pe un erou naţional?) Atacurile oposiţiei îngreunézǎ posiţia bunilor patrioţĭ din Cro-

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

File rupte dintr'un carnet.

(Plimbare pe stradile Bistriţei. — Koscher Gasthaus. — Populaţia Bistriţei după şematism şi după statistica oficială. — Alte cifre comparate. — Moş Hon'ila.)

Incă odată 6 Septemvrie 1902.

Sĕ daĭ şi luĭ Morpheu, ce e a luĭ Morpheu, nu pot altfel şi pace. După prânḑul comun, ce l'au luat noii óspeţĭ, împreună cu amabilii noştri Amphitrioni, în curtea pardosită a hotelului „Regele Ungariei", m'am lăsat puţin sĕ odichnesc în odaia, ce mi-o pusese la disposiţie comitetul, ca unui representant al pressei.

De séră făcuiŭ o plimbare prin câteva stradĭ ale Bistriţei. Ciceronele meu era tînĕrul şi neobositul învĕţător T. Bogdan, un pasionat adunător de poesii poporale şi pentru moment şi el corespondent la un ḑiar.

Vĕd la mai multe prăvălii inscripţia „*Nafta*".

— Ce-i asta?

— Aşa se numesce aicĭ, ceea-ce în alte părţĭ se numesce „fotogen", „gaz" sĕu petrol.

Se vede, că nu e departe de aicĭ Bucovina, căcĭ şi acolo tot „Nafta" îĭ ḑic petrolului.

Dér uite, ce de inscripţiĭ hebraice pe la prăvălii.

Cât timp am fost în ţéră, eram un zelos cetitor şi câte-va lunĭ chiar abonat al ḑiarului „*Der wahre Hajoelz*" din Bucuresci, organ al Alianţei israelite universale scris cu caractere hebraice în jargonul galiţian.

Graţie eserciţiului câştigat prin lectura acestui ḑiar jidovesc, puteam se cetesc aceste inscripţii. Pe o distanţă mai scurtă de 200 paşĭ am vĕḑut următórele inscripţiĭ:

Rassmanns koscher Bäckerei.

Koscher Gasthaus des Is. Weiberger.

Koscher Gasthaus Wein et Bier Selchwaren.

Koscher Salami und Selchwaren,

Balabusta lui Rastman, care stătea în uşa prăvăliei, ridea din inimă şi dedea în semn aprobător din cap, auḑind, că sciu sĕ citesc firma.

Sunt mulţĭ jidovĭ în Bistriţă şi inundéză mereu pe tóte văile acestea din Bucovina şi Maramureş şi se întind ca o pecingine rea, mai ales de când s'a construit linia ferată.

In Bistriţă, după ultimul recensĕmênt, sunt 1.316 jidovĭ.

Dér Românĭ câţĭ sunt?

Iau în mână şematismul diecesei Gherlei, din anul jubilar 1900, avênd convingerea, că aicĭ voiŭ găsi cele mai esacte date.

Câţĭ greco-catolicĭ sunt în Bistriţă după acel şematism?

Găsesc 1915 suflete, ér în filiile *Iadu* — nicĭ unul, *Dorolea* nicĭ unul, *Cuşma* nicĭ unul, *Ghinda* 80, *Jelna* 69, *Pinticu* 63, *Aldorf* 28, *Beşineu* 19, la olaltă: *2174*. Greco-orientalĭ, după acelaşĭ şematism, în Bistriţă şi numitele filii 917, va sĕ ḑică Românĭ în total: *3091*.

Iau în mână recensĕmêntul oficial din acelaşĭ an şi găsesc în Bistriţă gr. catolicĭ: 3423, în *Iadu* 84, *Dorolea* 13, *Cuşma* 6, *Ghinda* 83, *Jelna* 99, *Pinticu* 128, *Aldorf* 53, *Beşineu* 36, la olaltă: *3925*, gr. orientalĭ în Bistriţă şi filii 1430, la olaltă Românĭ: 5355.

Numai în oraşul Bistriţă, după statistica oficială, sunt 3753 Românĭ, între carĭ am arătat 3423 greco-catolicĭ. Sĕ ḑicem, că din populaţia militară de 1208, o miie ar fi greco-catolicĭ, carĭ nu sunt trecuţĭ în şematismul diecesan. Scăḑênd acéstă miie din suma de 3423, ar rĕmâné suma de 2423 greco-catolicĭ, care totuşĭ întrece cu 508 suflete cifra presentată în şematismul diecesan (1915).

De câte-orĭ esprimăm neîncrederea nóstră faţă cu statisticele oficiale, ne referim la numĕrătórele bisericescĭ, credênd, că în acelea putem avé încredere deplină, căcĭ dór trebue sĕ presupunem, că păstorii vor fi sciind câte oi au, şi étă că cu durere trebue sĕ constatăm neesactitatea datelor nóstre proprii în propriul nostru detriment.

Imboldit de acéstă descoperire neplăcută, rĕsfoiesc mai departe şi compar datele statistice din şematismul anului 1900 cu datele statistice din recensĕmêntul biuroului statistic din 1900 şi vĕd cu durere şi mai mare, că numerul credincioşilor greco-catolicĭ şi prin urmare al Românilor este în fórte multe comune mult

ația. Oratorul primesce proiectul. — Independistul Iosif *Veress* acusă guvernul, că nu sprijinesce în de-ajuns sforțările naționale și dice, că nicĭ dinastia, nicĭ armata, nicĭ aristocrația, nicĭ clerul catolic nu sunt naționalĭ; capitala țěrii n'are nicĭ cea mai mică influență asupra conducerii țěrii; urcarea listei civile este imposibilă. Oratorul combate proiectul militar. — *Bujanovics* (liberal) vorbesce *pentru* proiect.

Alegerile comunale din România. Duminecă au ávut loc alegerile comunale la colegiul I. în tóte orașele din România. Din voturile esprimate (13.932) liberalii au întrunit 7825, conservatorii 4126, ér junimiștii 1700. Lupta a fost crâncenă și s'a dat mai cu sémă în orașele marĭ și unde numěrul pensionarilor a fost mai mare, acolo voturile opoziției au fost mai numeróse. Majoritatea (29 orașe) au ales liberalĭ. In *Tecucĭ* și *Drăgășanĭ* au reușit conservatorii, ér în Bucurescĭ, Câmpulung, Caracal, Piteștĭ, Tîrgu-Jiu și Roman s'a proclamat balotagiu, care va avé loc Dumineca viitóre.

Puterea militară a Bulgariei.

Cu ocasia visitei M. S. Regelui Carol I. pe pămêntul Bulgariei, „Cronica" a dat câte-va notițe relative la armata Bulgariei.

Bugetul general al Bulgariei și al Rumeliei la un loc, este de 84 milióne, din care 22 jum. milióne al rěsboiului.

Efectivul bugetar în 1900 a fost 2450 oficerĭ și funcționarĭ și 40,550 sub-oficerĭ și soldațĭ; ai cailor 7400.

Trebue sě se scie, că efectivul legal nu este nicĭ odată atins, din causa crisei financiare.

Legea de recrutare bulgară datéză din 15/27 Decemvrie 1891; modificată în 15/27 Decemvrie 1897. Orĭ-ce cetățén bulgar, fără deosebire de rasă séu de religie, e supus serviciului militar personal și obligător pe timp de 25 anĭ de la 20 anĭ împlinițĭ până la vîrsta de 45 anĭ adecă: în reservă 7 anĭ și miliție 8 anĭ.

Bulgaria dispune de 292,000 ómenĭ, (cu ofițerĭ) instruițĭ, mobilisabilĭ în prima linie (bine înțeles cu reservele și milițiile) și 115,000 ómenĭ cu câte 2—10 lunĭ de instrucție.

Divisiunile teritoriale sunt: 6 regiunĭ de divizii, fiiecare divisie câte 4 circumscripțiunĭ militare. Diviziile sunt: I-a Sofia, 2-a Tracă, 3-a a Balcanilor, 4-a Preslow, a 5-a de Dunăre, 6-a Vidin.

Gradele ofițerescĭ sunt de la sub-locotenent până la colonel.

Infanteria: 99 batalióne active 96,000, 96 batalióne de reservă 86,000, 12 companii de paza front. 3000, 1 reg. infant. de fortăréță 3000, 48 batalióne de miliție 39,000 suma 253=273,000.

Cavaleria: 1 escadron de gardă 230 cai, 27 escadróne active 6440. Total 6670 de cai.

Artileria: 63 baterii de companie, din care 54 montate și 9 de munte. (In Bulgaria nu esistă artilerie călăréță).

Se mai adaugă artileria de fortăréță bulgară, cuprindênd 3 batalióne à 3 compănii fiecare.

Geniul: 3 batalióne de pionerĭ à 4 compănii și 3 compănii tehnice (drum de fier, telegrafie, pontonierĭ).

Trenul are 6 compănii atașate celor 6 regimente de artilerie.

Organisarea defensivă a teritorului bulgăresc, constă din următórele cetățĭ: Vidin, Varna, Silistra, Rusciuc, Șimla, Slivnița, Têrnova, Belgragick, etc.

Armamentul: Arma infanteriei, aceașĭ ca cea austriacă, Mannlicher, Md. 1895, calibru 8 mm., viteza inițială 620 m., înălțătorul gradat 1950 m. Greutatea cartușului cu pulbere fără fum 28 grame 35, a glonțului 15 gr. 8, încărcătura 2 gr. 75.— Cavaleria are carabină la fel.

Artileria: pentru bateriile montate: 8 cm. 7, s. Krupp, model 1878, viteza 455 m., greutatea gurei de foc 450 kgr., a obusului încărcat 6 kgr. 800, póte trage just până la 4700 m. Artileria de munte 7 cm. 5, sistem Krupp. Artileria de fortăréță are:

Obusiere de 12 c. Tunurĭ de 5 c. Tunurĭ de 12 c. Piese tir repede 6 c. 7 Cea mai mare parte sistem de Krupp.

Aședămintele culturale: 1) Șcóla militară pentru recrutarea oficerilor — e în Sofia. 2) Topografia militară. 3) Arsenalul și depositul de artilerie din Sofia. 4) Arsenalul și reparație de artilerie din Razgrad.

Drapelul: Colorile sunt: alb, verde și roșu; sunt aședate orisontal, cu alb sus, perpendicular pe lemn. Fiecare regiment de infanterie are câte un drapel, cavaleria câte un stindard. La câteși patru colțurĭ este litera A (inițiala lui Alexandru de Battenberg, primul prinț al Bulgariei) și inscripția în caractere vechĭ slavone: „Dumnedeu cu noi"! la drépta și la stânga în sens vertical, numěrul și numele regimentului.

Sfințire de biserică.

Varviz, Noemvrie 1902.

Dintre tóte parochiile, carĭ aparțin astădĭ districtului Giurgeu, *Varvizul* e comuna cea mai compactă, mai puțin espusă invasiunei strěinilor, grație posiției topografice și mijlócelor de comunicațiune primitive. Mai este apoi la mijloc și faptul, că comuna n'are pădurĭ, nicĭ de esploatat, nicĭ de lemne de foc, încât majoritatea locuitorilor e avisată a-șĭ cumpěra lemnele, chiar așa cum face câmpeanul, décă nu dispune de paie séu de alte materii combustibile.

Ca comună politică Varvizul nu posedă nicĭ o avere, ca comună bisericéscă are un capital de 1000 cor. în obligațiunĭ, din interesul căruia se acoper cheltuelile oficióse.

Evident decĭ, că tóte sarcinile publice se razimă pe spatele poporului, și acest procedeu s'a practicat, tot în forma descrisă, și în trecut.

După cum apare din cartea cea mai nouă a Reverendiss. d-n Dr. Bunea, Varvizul deja pe la 1750 avea șcólă, semn, că nu era situat materialicesce rěu, deși toțĭ locuitorii erau iobagĭ ai conților Lázár de Szárhegy. Intr'adevěr Varvizul era una din cele mai puternice comune românescĭ până în timpul mai nou, abusurile însě și anii neproductivĭ din urmă, au fost de ajuns a aduce la sapă de lemn aprópe întréga comună.

In anul 1780 s'a edificat biserica a doua, care în anul 1899 în 7 Noemvrie a ars din temelii. Comuna bisericéscă a fost surprinsă de acéstă plagă între împrejurărĭ cât se póte de vitrege. Tot în vara anului 1899 a fost nimicită recolta în înțelesul strict al cuvêntului și cu puțină abatere s'a repetat acest proces și în anii următorĭ.

Décă în astfel de împrejurărĭ nu întrevenia la timp bunăvoința Escelenței Sale Domnului Mitropolit Dr. Victor Mihalyi și a Prea Ven. Consistoriu, de a asigna pe séma bisericei suma de 4000 cor. prețul de asigurare al bisericei arse, atuncĭ poporul nostru din Varviz ar fi fost sguduit așa de puternic, încât numai după mai multe decenii s'ar fi recules, décă mai putea fi vorbă despre așa ceva.

Basa fondului de edificare a pompósei biserice de adĭ, l'au format cele 4000 cor. primițĭ de la tînĕra reuniune de asigurare din Blașiŭ, drept desdaunare a bisericei arse. Acest fond, care cu 31 Iulie 1900 din ordin mai înalt s'a depus la „Patria", a fost augmentat: 1) prin 5155 cor. din repartiția de 5635 cor. a credincioșilor parochienĭ 2) prin suma de 1000 coróne scósă din vinderea realităților bisericescĭ, donate spre scop de edificare. 3) prin oferte caritative, și anume: *a*) Maiestatea Sa imp. și reg. apostolică din casseta priv. 400 cor. *b*) Pe teritorul com. Ciuc s'au colectat 532·82. *c*) Fondul cultului tractual 24,88 *d*) din repartiția a doua de 667 cor. 162. *e*) Gregoriu Ciobotariu a Mirinei 130 cor. La olaltă: 11,404·70 cor.

Materialul de piétră și năsip l'au prestat credincioșii, aruncându-se după jug 1 stângin de piétră, eventual 10 trăsurĭ de năsip. Poporul credincios a mai contribuit 200 bucățĭ de lemne de brad, la carĭ a mai adaus Stim. domn Mélik István mare proprietar din Remetea, alte 30 bârne marĭ, folosite la coperișul bisericei.

Intre împrejurărĭ destul de vitrege, înciripând un capital în banĭ gata de 11,404·70 cor., 80 stînginĭ piétră și cam la 100, trăsurĭ năsip, curatoratul bisericesc, în ședința estraordinară din 28 Martie a. c. a decis, ca deputațiunea trimisă din sînul sěu — constătătóre din On. V. Urzică coop. par., Petru Pop, Dumitru Muscă l. Dum. și Dum. Pop — presentându-se în persónă înaintea I. P. S. Sale d-lui Mitropolit și descriind în colorĭ vii starea precară în care se află acéstă comună numěrósă, sě céră a pune la disposiția curatoratului planul și preliminariul proiectatei biserice, ca astfel sě se pótă publica licitația minuendă. Deși între capitalul disponibil și cifrele cuprinse în preliminar era o diferință considerabilă de peste 6000 cor., totușĭ prea bunul nostru Mitropolit a împlinit rugarea curatoratului. Cu terminul de 15 Maiŭ a. c. s'a publicat licitațiune publică minuendă și dintre cei 4 concurențĭ, curatoratul a primit ofertul lui Szász István din Glajaria, în suma de 12,000 coróne.

In 27 Maiŭ a. c. s'a pus piétra fundamentală și după muncă asiduă de 4 lunĭ — în 27 Sept. a. c. în mijlocul unei bucurii indescriptibile a poporului, s'a pus crucea pe turnul bisericei. In 31 Octomvrie biserica a fost terminată cu desăvîrșire, în 5 Noemvrie a urmat collaudarea. Lungimea internă a bisericei e de 24 m., lățimea 9 m., înălțimea 10 m., ferestrile de 5 m. înălțime și 1 m. lărgime. Edificiul întreg e de piatră acoperit cu țigle, în stil gotic. Inălțimea turnului e de 31 m. acoperit cu tinichea. Sub durata edificării s'au întrebuințat 120 stînjinĭ de piétră, 2000 trăsurĭ năsip, 30,000 cărămidĭ, 20,000 țigle, vecturate tóte de credincioșĭ, 100 dile de lucru cu palma, oferite gratuit de credincioșĭ, pe lângă alte 800 plătite de intreprindĕtor, aprópe la 250 lemne și 800—1000 scândurĭ.

Calculând decĭ atât suma intreprinderei de 12,000 coróne, precum și celelalte ajutóre prestate în natură, biserica așa după cum stă astădĭ costă *30,000 coróne*.

(Va urma).

SCIRILE DILEI.

— 5 (18) Noemvrie.

Instalarea noului metropolit al Bucovinei. Lunĭ în 10 Noemvrie. I. P. Sa Metropolitul Dr. Vladimir de *Repta* a depus în fața Maiestății Sale jurămêntul de metropolit. Adĭ 18 Noemvrie metropolitul se reîntórce la Cernăuțĭ, ér Duminecă în 23 Noemvrie va fi instalat. Festivitatea se va face în biserica catedrală. La acest act va participa lume multă din tóte părțile Bucovinei.

Un nou institut financiar. In Vêrșeț s'a înființat de curênd un nou institut financiar român sub numele de „*Comóra*". Fondul acestui institut este de un milion coróne. — Ne mirăm, că fóia germană din Timișóra, anunțând acésta, se face solidară cu acusările aduse de pressa șovinistă, atribuind acestui nou institut tendințe agresive pe terenul economic față cu Ungurii.

Procesele de presă ale diarului „Kronstädter Zeitung". Procesele de presă intentate din partea procurorului contra deputatului Korodi, advocatului Dr. Orendi, Dr. Franz Liess și Dr. Siegmund, au fost respinse de către tribunalul din T.-Mureșului, ca senat de punere sub acusație, și procedura s'a stins. Două articole erau deja prescrise, ér în celelalte nu s'a constatat faptul agitației. Substitutul conte Lazar a anunțat recurs contra acestei hotărîrĭ.

Atentat contra unui episcop sêrbesc. Diarul „Zastava" aduce scirea, că în contra episcopului Zmejanovics, în timpul petrecerii sale în Karlowitz s'a comis un atentat. Cine-va a împușcat prin feréstră. Glonțul a trecut imediat pe lângă episcop, fără sě-l lovéscă. Atentatorul a scăpat.

Petrecere. *Reuniunea femeilor române din loc*, va aranja *Mercurĭ în 6/19 Noemvrie a. c.* în sala „Redoutei" orășenescĭ *o petrecere cu dans* în favorul internatului-orfelinat din loc. Bilete de întrare: (2 coróne de persónă și 3 coróne balcon) se pot procura la firmele d-lor Iuliu Popp și Frații Simay, precum și séra la cassă. Inceputul la $8^1/_2$ séra. Invitărĭ speciale nu se fac. Damele sunt rugate a se presenta în toaletă simplă. In *bazar* sunt prețurile fixe și *suprasolvirĭ nu se primesc.*

---

mai mic, decât se presentă în statistica oficială.

Etă, ca probă numai o sumă de comune din comitatul Solnoc-Dăbâca:

Cercul Deșiului:

	Șematism.		Statistica of.
Ghicișul de jos	453	gr. cat.	480
Curtuiuș	510	„	523
Bața	314	„	384
Unguraș	250	„	272
Cetan	643	„	717
Giurgescĭ	16	„	50
Hășmaș	—	„	12
Ghicișul de sus	419	„	442
Rugășescĭ	424	„	589
Guga	143	„	217
Calna	328	„	401
Coplean	328	„	392
Șomcutul m.	524	„	569
Bogata ung.	327	„	389
Chiuescĭ	535	„	718
Peșteș	190	„	235
Selișca	328	„	398
Suia	304	„	349
Ambriș	642	„	698
Câțcău	1045	„	1135
Codor	388	„	487
Cusdrióra	1200	„	1283
Șigău	239	„	271
Benediug	418	„	510
	9968		11.521

Etă așa-dér numai în aceste 24 comune o diferență de 1553 între datele șematismului și ale statisticei oficiale.

Așĭ puté urma mai departe cu acéstă comparație, mě restrîng însě numai la citarea a încă câte-va parochii, pentru a arăta, cu câtă superficialitate s'a făcut șematismul din Gherla.

In *Baia-mare* de esemplu statistica oficială arată 4242 gr. catolicĭ, șematismul numai 2937, în *Apa* statistica oficială arată 2037 gr. cat, șematismul numai 1401. In *Deșiŭ* statistica oficială arată 2229 gr. cat., șematismul numai 1940. Și în fine în *Gherla*, care este reședința episcopéscă, statistica oficială arată *3264 gr. catolicĭ*, pe când șematismul urată numai *1897*.

Am intercalat aceste date statistice în speranța, că autorii șematismului la proxima ediție vor avé în vedere observațiile făcute fără nicĭ o rěutate, numai îmboldit de dorul sě vedem în tot ce se publică din partea Românilor o icónă fidelă a realității.

*

Séra a fost „séră de cunoscință", la care au participat mult public. Veniseră Năsěudenii și între toaste și cântărĭ am petrecut împreună până târdiu.

Intre cei din urmă a luat cuvêntul moș Hontilă din Mocod, un bětrân simpatic, care spunea, că la 1848 și el a fost între acei tinerĭ, carĭ au eșit înaintea lui Bărnuț, care venia de la Sibiiu, și deshămându-i caii, l'au dus în triumf până la Blașiŭ. Moș Hontilă era pe vremea, când esista districtul Năsěudului, funcționar mai înalt în administrație, décă nu mě înșel pretore. Acuma trăiesce retras la moșióra lui din Mocod, lucréză în dile de lucru la câmp și umblă îmbrăcat românesce, dér când aude, că se ține unde-va vr'o serbare culturală românéscă, îșĭ lasă portul național și îmbracă redingota négră, și vine sě delecteze tînĕra și blasata nóstră generațiune cu accentele energice ale unui limbagiu, pe care nu-l scieau purta, decât vigurosii representanțĭ ai generației celei marĭ de ómenĭ de la 1848.

Nicĭ unul n'a stors atâtea aplause cu toastul sěu în acéstă séră, ca moș Toma Hontilă din Mocod.

Delaletca.

Reuniune de meseriașî românî în Budapesta. La 9 Noemvrie n. s'a ținut în Budapesta adunarea de constituire a Reuniunei meseriașilor românî din acel oraș. Cuvêntul de deschidere l'a ținut d-l Dimitrie Birăuț, care a arătat scopul întrunirei, accentuând, că ținta este ca meseriașii și comercianții românî din Budapesta sĕ încheie legăturî frățescî între ei și în special sĕ se sprijinéscă toțî meseriașii și comercianții românî nou veniți în capitala țĕrii. Propune decî înființarea reuniunei. Propunerea se primesce și se aleg provisoric imediat următorii d-nî conducĕtorî ai reuniunei: President d-l Ioan *Poruțiu*, secretar consular în pensiune; vice-president Nicolae *Turcu*, croitor; secretar Aurel *Cristea*, tipograf; cassier Dimitrie *Birăuț*; controlor George *Grecescu*, tipograf. In comitet d-nii: N. Armeanu, măestru croitor; George Ianosi, măsar; Pancratie Ianosi, tipograf; Vasilie Cotârlă, păpucar; Victor Țĕran, comerciant; Martin Lazar, măsar; George Tomescu, lăcătuș. La adunare au participat mai mulțî studențî universitarî românî, dintre carî d-l I. *Lăpĕdatu* arată în cuvinte însuflețitóre însĕmnătatea înființării acestei reuniunî. S'au cântat cântece frumóse românescî de corul universitarilor, condus de d-l Cornel Popescu.

Numele oficial al orașului Mediaș. In ultima ședință a consiliului comunal din Mediaș s'a luat notă cu *adêncî regrete* despre ordinul ministerial, prin care se impune orașului numirea oficială de „Medgyes".

Wlassics și deputații sașî. „Alkotmány" amintesce într'o cronică a sa după „*Uj Lap*", că Wlassics, ministrul de culte „național" întorcêndu-se din călĕtoria, ce a făcut'o în Ardél și mergênd la cameră a făcut strașnic curte deputaților naționaliștî sașî și s'a mirat mult, că se ridică acusărî în contra acelui popor sîrguincios ai cărui vrednicî fii sunt d-nii *Korodi Lurtz* și ceilalțî. Adevĕrat, că în șcólă nu prea o duc bine cu limba maghiară — a dis ministrul — dér asta nu-i greșéla școlii ci a împrejurărilor maștere, carî nu dau tinerimei școlare ocasie a vorbi unguresce afară din șcólă.—Lucru firesc, că „Uj Lap" combate acéstă părere, ce dice, că șî-ar fi dat'o Wlassics despre Sașî.

Cununie. D-șóra Aneta R. *Poppa* din Satulung și d-l Pompiliu I. *Turcu* din Făgăraș, îșî vor celebra cununia la 23 Nov. n. în biserica Sf. Archangelî din Satulung.

Venitele casei domnitóre de Habsburg. Acum din incidentul desbaterei asupra proiectului prin care se cere augmentarea listei civile, e de interes sĕ cunóscem, după calculul aproximativ ce-l face fóia „Typographia" din Peșta, carî sunt venitele anuale ale Maj. Sale monarchului și ale archiducilor. Lista civilă din partea Ungariei era până acum 9.300,000 cor. După noul proiect va fi de 11,300,000. Tot atât ar căpĕta și de la Austria. La olaltă decî *22.600,000 cor.* Din suma acésta cam 7,600,000 se vine archiducilor, ér 15,000,000 cor. Maiestății Sale și curții imperiale și regale. Averea privată a monarchului face 400,000 000 cor., care constă din banî gata, hârtii de valóre, proprietățî de pămênt, castelurî ș. a. Venitul curat anual se calculéză cu 31,000,000 coróne. La di i-se vine monarchului 84,931 cor. la oră 3539 cor. Archiducii, afară de cele 100,000 cor. ce le primesce anual fie-care din ei mai au și alte venite; fie-care din ei ocupă posturî înalte în armată, apoi fie-care dispune de avere privată. Așa d. e. moștenitorul rĕposatului archiduce Albrecht a devenit stăpân peste o avere de 1,000,000,000.

O deslușire. Părintele Simeon *Filip* din Badon (comit. Sĕlagiului) ne trimite o lungă deslușire privitor la faimósa „declarație" a celor 21 învĕțătorî din Sĕlagiŭ, în care declarație se dicea între altele, că fostul învĕțător din Badon Ilie Poușan a cădut victimă unui incendiu și „a ispășit cu viéța prigonirile nedemne". Și fiind-că în parochia Badon pe acel timp și adî chiar nu se află alt inteligent decât părintele Filip, ér în „declarație" se dice, că „cei-ce ar fi trebuit sĕ lumineze poporul despre scopul sublim și salutar al legei,... pe ascuns au ațîțat poporul",— cuvintele aceste se pot referi la d-sa. Ele însĕ cuprind o învinuire nebasată, din care causă d-l preot Filip arată din ce pricină au isbucnit neînțelegerile între învĕțător și popor și cum de la început, rĕposatul învĕțător a făcut sĕ se nimicéscă încrederea și alipirea dintre popor și învĕțător. Ilie Poușan șî-a ocupat postul de cantor-învĕțător numai în 1 Oct., dér în luna Decemvrie a aceluiașî an, el a și pretins de la popor sĕ-i plătéscă pe întreg anul lecticalul cantoral. Poporul nu s'a învoit și de aicî au urmat scârbe și neplăcerî marî, până când în urmă învĕțătorul renitent și nesupus autorității bisericescî, a scos esecuție pe popor prin luna lui Aprilie, când celor mai mulțî dintre poporenî, n'avênd bucate, li-s'a vêndut vestmintele, uneltele economice ș. a. In urma acésta poporul s'a revoltat și nimenî n'a mai fost în stare a-l domoli. S'a făcut investigație și s'a dovedit, că învĕțătorul a procedat cu rea voință și ilegal, din care causă a și fost silit a-șî da dimisia de la postul din acea comună. Nu-i adevĕrată nicî aserțiunea, că învĕțătorul Poușan ar fi murit de supĕrare. „Când venise în Badon — dice părintele Filip — era bolnav de oftică, ér după-ce s'a depărtat din Badon a mai trăit 3 anî, decî nu se póte afirma, că causa morții lui ar fi fost supĕrările, ce le-a avut în Badon". — Atâta pentru lămurirea publicului cetitor.

Mulțămită. Reuniunea învĕțătorilor gr. cat. românî din Maramureș a primit un dar frumos, și anume: Reverendissimul domn Tit *Bud* vicariul Maramureșului și presidentul reuniunei, a dăruit bibliotecei nóstre 157 opurî, cele mai multe de conținut pedagogic și didactic, cu carî s'a pus basă bibliotecei acestei reuniunî. Opurile sunt aședate într'un dulap frumos în sala de învĕțămênt a șcólei gr. cat. române din Sighet, zidită înainte cu doi anî cu neobosita sîrguință a Reverendissimului domn vicariu. Nefiind până atuncî șcólă gr. cat. română în Sighet, domnul Vicariu și paroch al Sighetuluì a făcut un lucru vrednic de tótă lauda, dér vrednic este și de mulțumita învĕțătorilor din Maramureș pentru înființarea bibliotecei cu darul sĕu marinimos, pentru care și pe calea acésta îi esprimăm mulțămita nóstră cea mai adêncă. Dat în *Săliscea-de-sus*, 10 Noemvrie 1902. *Demetriu Kis*, învĕțător, vice-presidentul reuniuneiî nvĕțătorilor românî din Maramureș.

Representație teatrală. Corpul didactic, cu concursul tinerimei, din Viștea-inferióră, va arangia o representație teatrală la 23 Noemvrie st. n. a. c. în spațiósa sală din casele d-nei Paraschiva Șandru. Prețul de intrare: De persónă: 1 cor. 20 banî; de familie (3 persóne) 3 cor. Venitul curat va servi de basă unui fond cu menirea de a-se împărți premii școlarilor diligențî cu ocasiunea esamenelor. Contribuirî și oferte se primesc cu mulțumită și se vor publica. Comitetul aranjator.

Program: 1) „Codrule, frate de cruce" duet de T. Popovicî, esecutat de d-na Lucreția Borzea și d-șóra Olimpia Banciu. 2) „Otravă de hârciogî", comedie într'un act de Antoniu Pop. 3) „Solo" de * * * 4) Prima rochie lungă" monolog de Iosif Vulcan, predat de d-șóra O Banciu. 5) „Declamare" * * * 6) „Moștenire de la rĕposata", comedie într'un act de D. R. Rosetti (Max). După producțiune urméză joc. NB. Mâncărî și bĕuturî se află în birtul local.

Vîndarea de seminte de pădure. Ministrul r. u. al agriculturei a alcătuit un conspect despre sĕmînțele de pădure oferite spre vîndare de către proprietarii de pădurî din țéră, care se póte consulta în biuroul camerei de comerciŭ și industrie din Brașov.

O reflecsiune

la „Adresa comitatului Pojun în congregația comitatului Cojocna".

Clușiŭ, 14 Noemvrie a. c.

In numĕrul 237 al prețuitului D-vóstrĕ diar ațî publicat un raport scurt privitor la desbaterea adresei de la Pojun în congregația comitatului Cojocna.

Raportorul acestei scirî arată, că d-l Ladislau Indre din Clușiŭ a vorbit pentru menținerea legei naționalităților. Retace însĕ posiția, ce a luat'o numitul domn advocat și care nu póte nicî-decum sĕ reiasă din afirmarea, că a vorbit „cu nisce argumente juridice, istorice și sociale".

Astfel raportorul d-vóstrĕ, cu voie fără voie, a lăsat sĕ apară discursul d-lui Indre în lumină naționalistă și ca unul ce ar fi contribuit la resultatul hotărîrei congregației.

Nicî una, nicî alta nu este însĕ esact. Ceea ce trebue sĕ constat nu numai în interesul adevĕrului, ci pentru-ca ce este de aprobat sĕ fie aprobat, ér ce este de desaprobat, sĕ fie asemenea desaprobat.

Propunerea primită de congregație a fost făcută chiar de comisia permanentă, și singur Dr. Rosenberger Bernath luase posiție contrară propunerei comisiei.

Ne-ar fi părut bine sĕ putem constata, că advocatul L. Indre cel puțin de astă-dată a apĕrat cu sinceritate causa naționalităților. Dér regret a fi silit sĕ declar, că în discursul d-sale, vorbind pentru menținerea „legei fundamentale", contra căreia nu se pronunțase nicî comisia, nicî majoritatea, a umblat și de astă-dată sĕ facă curte Maghiarilor și guvernului, accentuând în vorbirea sa, că *cere și el cea mai severă pedepsire a agitatorilor* El mai e de părere, că nu pe calea legislațiunei, ci *pe cale socială* trebue sĕ se ducă lupta de asimilare. pentru-că, décă n'am procede astfel, am arunca numai tăciune în materialul de altcum gata al agitatorilor făr' de suflet.

Va sĕ dică cine glăsuiesce astfel ca Indre, acela nu apĕră, ci insinuă, vré lege de naționalitățî, dér acestora le trage tot-odată *clopotul* de mórte...

Și décă în butul acestora raportorul prin retăcerea celor amintite a voit cumva sĕ seducă și îndulcéscă opiniunea publică românéscă, causa nu póte fi alta decât, că advocatul L. Indre are mare trebuință de o rehabilitare înaintea publicului românesc, pentru ***multele*** insulte grave și neîntemeiate, ce le-a adus românismului întreg din incidentul procesului de pressă intentat contra Indreescilor din partea direcțiunei „Economului", adecă din partea lui Dr. Aurel Isacu și soțî.

Cine va ceti afirmațiunile din escepțiunile date din partea Indreescilor în procesul de pressă în contra băncei „Economul", unde stă negru pe alb:

1) că direcțiunea „Economului" corumpe cea mai mare parte dintre Românî și 'n deosebî tinerimea universitară în sens dacoromân, prin care fapt se împiedecă pacea între Ungurî și Românî atât de mult dorită; cine va ceti

2) protocolul din 4 Decemvrie 1901 al pertractărei escepțiunilor, unde cu litere neșterse stă scris, că membrii din direcțiunea „Economului", și 'n special directorul esecutiv Basiliu Podóbă, batjocuresc pe toțî acei Românî, carî doresc apropierea și amiciția sinceră a Ungurilor, sbiciuindu-i în gazetele cele mai murdare la gură, în „Tribuna" din Sibiiu și în „Gazeta Transilvaniei" din Brașov; tot Basiliu Podóba seduce prin posiția și influința sa mare tinerimea universitară, îndemnându-o la dacoromânism în loc de patriotism; cine va ceti

3) petiția de sub 1506—1901 făcută înaintea pertractărei finale întru întregirea probelor, care la rêndul sĕu érăși denunță, că în decursul procesului Memorandului banii sosițî dela „Liga culturală" din Bucurescî, menițî ca sĕ se dee universitarilor românî demonstranțî, tot la adresa lui V. Podóbă veneau, care era pe atuncî casarul „Economului", și apoi acesta îi împărția după merit; cine a audit séu cetit:

4) insinuările și denunțările aduse la adresa românismului întreg la pertractarea finală a procesului de pressă din partea Indreescilor, carî „au declarat rĕsboiŭ formal urmașilor lui Iancu și Bărnuțiu și carî în gura mare acusau, că cea mai mare parte din preoții românî falsifică protocólele séu cărțile de botez și că băncile românescî — și între acestea și „Economul" — sunt adevĕrate cuiburî de dacoromânî, carî mușcă ca vespii pe furiș pe Maghiarî și de aceea ar trebui, ca tóte băncile românescî sĕ se dea în slavă: éră tinerimea universitară fiind întrégă dacoromână, e dușmană ideei de stat, astfel, încât din edificiul needificat al statului dilnic dărîmă câte ceva"; cine scie că

5) Ladislau Indre a fost silit sĕ-șî părăséscă la Șomcuta mare postul de *protopretor* pentru cunoscutele-i fapte disciplinare, cine scie, că

6) advocatul L. Indre pentru „afacerile lui cavalerescî" a suferit bătăi de biciușcă în public și ca sĕ-șî aline încâtva durerea și rușinea a încercat a seduce opinia publică maghiară, că e martirul principiilor sale politice filomaghiare, carî nu pot rĕsbi cu spiritul tinerimei universitare române din Clușiŭ, care până în rărunchî e daco-română; cine cunósce.

7) ținuta lui L. Indre la alegerile dietale din anul trecut, calificată în întréga pressă română; cine a cetit, că

8) L. Indre a iluminat pentru „Kossuth", ér celorlalțî Românî din Clușiŭ li-s'au spart ferestrile în acelașî timp; cine va sci, în urmă, că tinerimea universitară română din Clușiŭ a cerut și obținut retragerea lui L. Indre din casina română pe motivul, că i-a denunțat și calumniat atât de grav și făr' de un motiv în fața publicităței: acela va înțelege pe ușor, că advocatul L. Indre are mare trebuință de rehabilitărî, căcî în urmă și el tot după țĕranul român trăiesce!!

Pentru-că advocatul L. Indre a căutat de a se pune bine și de astă-dată numai cu cei de la putere, de aceea a invocat și el severitatea legilor contra agitatorilor! Că pe cine înțelege sub „agitatorî" advocatul L. Indre, reiese clar din cele de mai sus!!

Când decî cu asemenea argumente apĕră legea de naționalitate cineva, atuncî esprimă punctul de vedere al guvernului unguresc, care neesecutată vré sĕ susțină legea de naționalitățî, ceea-ce face de astă-dată și congregația din Clușiŭ în consonanță cu stăpânirea, dér nu apĕră punctul de vedere românesc!!

Acésta o arată și aprețiarea gazetei „Magyar Szo" din 11 Noemvrie 1902 și faptul, că șovinistul jidan Dr. Rosenberger Bernáth l'a cualificat pe advocatul L. Indre de bun patriot și a dis, că décă toțî Românii ar fi așa ca L. Indre, atuncî n'ar fi de lipsă sĕ se ștérgă legea de naționalitățî!!

De ce n'a rĕspuns advocatul L. Indre la aceste invective ale colegului sĕu??

Veritas.

Literatură.

Ifigenia de Euripide I. Ifigenia în Aulida II Ifigenia, în Taurida. Traducere în versurî de *P. Dulfu*, Bucurescî. Atelier grafic I. V. Socec 1903. Prețul 3 lei.

A apărut ***„Almanachul"*** societății „*Petru Maior*" Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8⁰ cu 144 paginî. *Prețul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureșianu* cu prețul indicat, plus 35 banî porto.

ULTIME SCIRI.

Viena, 18 Noemvrie. Tratările cu privire la formarea unei coalițiunî n'au succes, din causa oposișiei ce o fac Germanii limbei oficiale interne cehice.

Diverse.

Incă un strămoș al lui Wilhelm II. Acum în urmă s'a vorbit fórte mult de genealogia împăratului german, care se ridică până la amiralul Coligny.

Acéstă ascendență ne relevéză încă un alt fapt destul de curios, pe care erudiții au uitat sĕ-l spună în acéstă discuție genealogică.

Fiica amiralului hughenot s'a căsătorit cu Wilhelm I de Oranje numit Taciturnul, ér nepóta acestuia Louisa-Henrietta, a devenit soția marelui elector de Brandeburg strămoșul lui Wilhelm II.

Impĕratul Germaniei sĕ inumĕră decî printre urmașii lui Wilhelm Taciturnul. Cum rĕmâne atuncî, cu teoria eredităṭiî sciută fiind lognacitatea lui Wilhelm II?

Sosițî în Brașov.

Pe diua de 17 Noemvrie.

Pomul verde: Marcsai, Zombor.

Europa: Hellwig, Sighișóra, Teuchner, T. Mureșului; Nagy, K-Vásárhely; Gondos, Gellert, Stancsics, Mellitzer, Orban, Lang, Sebestyén, Budapesta; Kemény, Maurer Rosenblüth, Anittner, Krausshor, Durarcsak, Silberbauer, Reich, Berkovics, Viena; Glück München.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Taina norocului séu Povestea satului Nemerniceni de Tache *Brânduş*. Acéstă carte e fórte potrivită pentru poporul nostru şi costă 1 cor. (+ 10 b. p.)

Balade poporale de Avram *Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de şcólă de I. *Dariu*, 30 b. dlus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educaţiunii de I. *Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b)

Idealul invĕţătorului român de *I Dariu*, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românesce de membrii soc. de lect. „Inocenţiu M. Clain“ din (Blaşiu. Preţul 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene originale şi daco-române de P. *Vulcan*. cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătĕnului, novele de Em. *Părăeanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In vĕtóre“ novele şi impresii de *Vlăhuţă*, cor. 1·25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fóia de cunoscinţe folositóre de prof. I. *Moisil*, legat în păreţĭ tarĭ costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de *Dr. T.* Preţul 60 b. (+ 6 b. porto.

Buchetul, culegere de cântări bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viéţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8⁰. Preţul. 1 cor (+ 10 b. porto.)

Rîsete şi zîmbete, de *T. V. Gheaja*, cu 254 de anecdote, păcălituri şi povestiri glumeţe. Preţul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul* Pr. 24 b cu porto 30 b.

Nopţi de érnă novele pentru popor, de *George Simu*. Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4⁰ 250 pag. Preţul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opşaguri, cât cioplite cât pilite şi la lume împărţite. de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor *Bulc*, preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintiri din Grecia de Teodor *Bulc*; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii poporale despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. *Marian* Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu* Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi arta de prof. Dr. Iosif *Blaga*. Preţul coróne 3.60 (plus 30 b porto)

„Pe pragul mormêntului,“ de preotul *G. Simu*, conţine versurĭ funebrale pentru popor şi pentru inteligenţĭ. Pr. 50 banĭ (+ 6 b. porto.

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu*. Edit. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Bocete ad că **Cântări la morţi**, adunate de *I. Pop-Reteganul*. Preţul 80 banĭ (+ 10 b. p.)

Cursul pieţei Braşov.

Din 18 Novembre n. 1902

		Cump.		Vĕnd.
Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vĕnd.	18.94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19 07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.10
Renta de coróne ung. 4%	97 53
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90 45
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	200 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	157.20
Impr. ung. cu premii	101.05
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	100.80
Renta de argint austr.	120.60
Renta de hârtie austr.	100.10
Renta de aur austr.	92 05
Losurĭ din 1860.	150.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.66
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	704.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	664.50
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	116.92½
London vista	239.10
Paris vista	95 22½
Rente austr. 4% de coróne	95.15
Note italiene	—.—

Sz. 8590—1902.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy az „Albina“ tak - és hitelintézet végrehajtatónak Vladescu Alexandru végrehajtást szenvedő elleni 1439 kor. hátrálékos tőkekövetelés és járulekai iránti végrehajtási ügyeben a brassói kir törvényszék (a brassói kir. járásbiróság területén levő a brassói 10953 sz. tljkvi 1065]/3 hrsz. ingatlanra 3900 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi Január hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor** ezen kir törv.-szék 5. számu árverési helyiségeben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassó, 1902 évi augusztus hó 1-ső napján.

A brassói kir. tör. szék, mint tlkönvvi hatóság.

Kovács.
albiró.

1--1.(704)

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octob. st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·20 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. acc. la órele 6·45 m. dimin.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 6·55 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m.

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu

I Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3·15 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 8·50 m. dimin.

Dela Brasov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 6·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren accel. la órele 10·4 m. séra.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·23 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5 — m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20.)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra. (Are legătură cu Tuşnad-Diuc-Gyimes).

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.